

S ELOFIZETÉ
HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
 Egy évre ... 240 Lei,
 Fél évre ... 120 Lei,
 Egy negyed évre ... 60 Lei,
 Egy óra ... 20 Lei.

Hirdetések árszabás szerinti
 díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG
 Aradi és Csánádi Egyesült Vas-
 utak palotájában.
KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Vállalat
 Boulevard Regele Ferdinand I.
 (József Könyvesház) 22. szám.
 TELEFON-SZÁM 151.

ARAD, 1922.

☉☉ Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. ☉☉

Szombat, április 15.

Magyarok napja.

Husvét másodnapja a magyarok napja lesz Aradon. Az aradi magyarság napja, amikor országvilág előtt tanubizonyosságot kell tennünk életakarásunkról. Tanubizonyosságot arról, hogy itt vagyunk és hogy három évi némaság után hallatni akarjuk szavunkat. Nyíltan, becsületesen és őszintén fogunk beszélni és mindenkinek akiket illet, tudomására hozni: mit akarunk? Mindenk előtt élni akarunk. Nyugodtan, bántatlanul, biztonságban. Nem mint másod- vagy harmadrendű, hanem mint egyenlő jogú polgárok. Ha jók az adógarasaink és mindennemű egyéb szolgáltatásaink, ha egyenlők vagyunk a kötelezettségekben, kiköveteljük jusunkat is. A politikai jogok terén ma már nem szabad különbséget tenni, mert nincs és nem lehet többé ur — és szolganemzet. Szorgalmunk, munkaszolgálatunk, kultúránk és kulturánk révén nemes veretű faj vagyunk és nem vállalhatjuk a szolganéppé való degradálást. Mi épp oly államfenntartó elem vagyunk, mint Románia bármely nemzete, tehát megvan minden jogcímünk ahhoz, hogy megkövetelhessek az egyenlőséget.

Ennek az álláspontnak kell kifejezésre jutnia az aradi magyarság husvétii gyűlésén is. Hogy pedig ezen első megnyilatkozásunk a román impérium alatt minél impozánsabb legyen, ott kell lennie azon a gyűlésen minden aradi magyarnak. Ez alól egyetlenegy aradi magyarnak sem szabad kihajnia. Ezen a gyűlésen meg nem jelenni, hűn.

Jogainkat alkotmányos eszközökkel akarjuk kivívni. Az első lépés ezen a téren husvét másodnapi gyűlésünk lesz. Ennek a gyűlésnek imponálnak, méltóságosnak és céltudatosnak kell lennie és ami a legfőbb: az aradi magyarság egyöntetű akaratainak jeleiben kell lefolyvnia. Aki vissza vonást és egyenlőséget akar a gyűlés termébe bevinni, az maradjon inkább odahaza. De, mert fölötte kívánatos, hogy minden aradi magyar ott legyen, jöjjön el mindenki azzal az erős elhatározással, hogy nem lesz ünneprontó. A többség akarata legyen a döntő és annak vesse alá magát mindenki. Mert egész szervezkedésünk impozáns lesz és egységes a frontunk.

— Javult a görög trónörökös né állapota. *Bucuresti.* Az udvarmesteri hivatal közli, hogy *Erzsébet* görög trónörökös né állapota javult. Károly trónörökös holnap reggel Constanzába utazik, ahonnan Athenbe megy. (RTI.)

A restauráció — háborus ok.

GENUA. Lloyd-George angol miniszterelnök olyan egyezményt javasol, hogy valamennyi nemzet kötelezze magát, hogy nem nyúl fegyverhez és ezáltal az egyezmény idejére a harcok lehetősége megszűnik. A kisanant azzal a megokolással ellenzi a tervet, hogy a kötelezettségek kényszerrendszabályok nélkül értéktelenek.

GENUA. A kisanant képviselői értekezletet tartottak, amelyen megtárgyalták Lloyd-Georgenak a leszerelésre vonatkozó egyezmény javaslatát. Abban állapodtak meg, hogy a szerződést csak azzal a feltétellel kötik meg, hogy a Habsburg- és Hohenzollern-családok restaurációjának bármilyen kísérlete esetén megvan engedve a fegyveres beavatkozás. Az egyes államok erkölcsi biztosítékai nem elegendők, hanem arra kötelezendők, hogy abban az esetben, ha Oroszország megtámadná valamelyik szomszédját, a támadást fegyveresen kötelesek visszaverni.

Az új lakbérleti törvény. (Ahogy a parlament megszavazta.)

Az új lakbérleti törvény lényeges rendelkezéseit kivonatolva az alábbiakban közöljük. Az összes bérszerződéseket eltekintve az alábbi kivételektől egy évvel, azaz 1923 év május harmadikáig meghosszabbíthatnak. Erdélyben a törvény a következő béremeléseket engedélyezi:

Lakásokra az 1914. éves bérösszeg kétszerese, kiskereskedők és kisiparosok üzleteire, dohány- és bélvegáruhádra, szövetkezetekre és népbankokra az 1914-es bérösszeg háromszorosa, a többi üzletekre nézve az 1914-es bérösszeg ötszöröse. Az így felemelt bérösszeg azonban nem lehet kevesebb az 1921. évre fizetett bérösszegnél. Erdélyben a korona egyenértékűnek tekintendő a leuval. A felemelt bérösszeg Erdélyben 1922. május 1-től számítható.

Nem hosszabbíthatnak meg a szállodák, varieték, kabarék, a nem román színházak, mozgósínházak, pénzváltóintézetek, ipari és kereskedelmi részvénytársaságok és nem politikai klubok bérlelei. A szállodatulajdonosok vagy az új bérlők azonban nem emelhetik a szobák árait magasabbra, mint 1922. április elsején voltak. Bankok, részvénytársaságok részére a törvény a kiköltözésre 6 hónapi időt engedélyez. Tilos a szállodákat más célra átalakítani.

A háztulajdonos, amennyiben saját házába kíván költözni, a bérlőt kilakoltathatja, kivéve az alább felsoroltakat, de köteles a saját lakását átengedni a bérlőnek. Az 1914. év előtti háztulajdonosok, ugyisint azok is, akik 1922. április ötödikéig lettek háztulajdonosok, feltéve, hogy az utóbbiak már

szédjét, a támadást fegyveresen kötelesek visszaverni.

GENUA. A pénzügyi bizottság albizottságában Horne azt javasolta, hogy azonnal fogjanak hozzá a valutakérdés tárgyalásához és hívják össze Európa jegykibocsájtó bankjainak nemzetközi kongresszusát. Vita után kimondták, hogy a kívánatos pontokat az angol delegáció irányelvei és az ezekkel kapcsolatban beferjesztett kiegészítő indítványok alapján tárgyalják, mert elsősorban a valuta stabilizálása szükséges.

BERLIN. A gennai orosz delegáció legközelebbi memorandumot terjeszt a konferencia elé, amelyben elismeri a jóvátétel elvét, ezzel szemben azonban kikötik a szovjetkormány elismerését. Kijelentik majd az orosz delegátusok, hogy hajlandóak elvállalni a cári Oroszország összes államadosságait és azok letörlesztésére harminc évi haladékat kérnek.

1914. előtt az illető helységben laktak és önhibájukon kívül maradtak lakás nélkül, kilakoltathatják bérlőiket az alábbi kivételekkel. Nem lakoltathatók ki: a köztisztviselők, ezeknek házastársai, szülei, a mennyiben együtt laknak, magán-tisztviselők, akiknek fizetése 2000 leuon alul van havonként, tanárok, tanítók, kisiparosok, kézimunkások, orvosok, ügyvédek, mérnökök, építésszek, újságírók, iskolák, színészek, rokkantak, hadiözvegyek és árvák feltéve, hogy ezek — kivéve a rokkantakat és hadiözvegyeket. — nem adtak el ingatlanokat 1914. után, amelyben lakhattak volna. Mássalkülben ezek is kilakoltathatók. Ezen utóbbi esetben nem kötelezhető a háztulajdonos arra, hogy ő maga költözzék a házába. A háztulajdonos, amennyiben az általa elfoglalt lakás a maga és családja részére nem elegendő, kilakoltathatja bérlőjét. Mint szükséges lakást minden tíz évet meghaladó családtag egy szobát igényelhet. A család alatt értendők a tulajdonos felmenői, lemenői, testvér, nővér, unoka testvér. Amennyiben a háztulajdonos köztisztviselő, a bérlő kilakoltatása 1922. május 6-ától, míg a többi háztulajdonosok csak 1922. november havától igényelhető. Az 1920. évi 1420. számú dekrét-lege alapján létesített bizottságok feloszlatatnak, vitás esetekben soron kívül a járásbírók fogják határozni. Azon ítéletek, melyek még végrehajtva nincsenek, harályukat veszítik, amennyiben ezen törvény rendelkezéseivel ellentétben állnak. A lakáshivataloknak előnyben kell részesíteni azokat, akik a jelen törvény értelmében lakásukból

kilakoltathatók lesznek. Az állami, megyei és községi adókat a háztulajdonosok fizetik. Az adók néteni felemelése esetén a többlet aránylagosan felosztandó a tulajdonos és a lakók között feltéve, hogy más megállapodás nem jön létre.

Bratlanu és Bethlen

BUCURESTI. A Diminiata írja, hogy Genuában a bizottsági tárgyalások közben a kulisszák mögött élénk politikai tevékenység folyik. Így tegnap délután 6 órakor Bethlen István gróf magyar miniszterelnök meglátogatta Bratlanu Jonel román miniszterelnököt Britania-szállóbeli lakásán. A találkozásról jelentést nem adtak ki, azonban megállapítható Bethlen gróf lépéséből, hogy Magyarország békés közeledést keres Romániához. (RTI.)

GENUA. Bratlanu Jonel román miniszterelnök ki fogja jelenteni a gennai konferencián, hogy Románia bizalmatlan a morális garancia nélküli szerződéskötőkkel azaz Oroszországgal szemben, mert az nem tartja be a szerződést. (RTI.)

Három magyar jelölt nem kap ellenjelöltet.

BUCURESTI. Tegnap délelőtt minisztertanács volt Voitoianu bef. ügyminiszter elnöklése mellett. A pótválasztásokról tárgyaltak és elvben elhatározták, hogy Erdélyben az erdélyi nemzeti párt jelöltjei ellen, különösen a vezérek ellen nem állítanak ellenjelölteket. Az Adeverul e kérdéssel foglalkozva azt írja, hogy a kormány határozata szerint három magyar, két sváb és egy szász jelölt ellen nem állítanak ellenjelölteket. (RTI.)

BUCURESTI. A Lupia jelenti, hogy Mavrodi, akit Oravicán választottak meg képviselőnek, a mandátum igazoló bizottság döntése előtt lemondott mandátumáról. (RTI.)

Az erdélyi városok megegyeztek magyar hitelezőkkel

Több erdélyi város még az összeomlás előtt budapesti és egyéb magyarországi pénzintézetektől, mint ismeretes, kisebb-nagyobb kölcsönösszegeket vett föl. Az esedékes összegek törlesztésére vonatkozóan már több ízben tetek a városok kísérletet, hogy a hitelező pénzintézetekkel megállapodásra jussanak. Hosszas tárgyalások után most a létrejött megállapodás értelmében fizetési kulcsképen elfogadták az 1:2 arányt, vagyis két magyar korona fejében 1 leit fizetnek a Romániához csatolt városok hitelezőiknek. A megegyezés általánosságban valamennyi adós városra vonatkozik.

Visszahívták a budapesti olasz követet.

(Castagnetto herceg távozása. — A kisantant és Olaszország.)

BUDAPEST. Az olasz kormány budapesti követét, Castagnetto herceget felmentette állásától. Castagnetto herceg már néhány hét óta szabadságon van, de állásába már nem fog visszahívni, hanem csak azért jön Budapestre, hogy becsomagoljon és formálisan búcsút vegyen a kormánytól és a budapesti diplomáciai testület többi tagjától. Az olasz kormány egyelőre nem nevez ki végleges követet Budapestre, hanem ideiglenesen Venci gróf követi titkárt bízta meg a követi teendők ellátásával. A visszahívás és felmentés még nem történt meg hivatalosan, de a magyar kormány már bizalmas értesítést kapott erről Rómából. Castagnetto herceg igen népszerű volt Budapesten, mivel kormányánál több magyar barátot magával hozott Magyarországra érdeklődésben. A velencei egyezmény is az ő műve volt. Ő írta rá Toretta volt külügyminisztert, hogy az osztrák és magyar kormányokat hívja fel békés megegyezésre a nyugat-magyarországi kérdésben. Így jött létre a velencei találkozó, amely-

nek eredményeként Magyarország megmentette a maga számára Sopront és vidékét. A kisantant Castagnetto szereplését már régen rossz szemmel nézte és minden áron arra törekedett, hogy az olasz kormány a budapesti követet hívja vissza. Főként Benesnek volt ez hő kívánsága, mivel a velencei egyezményben a trianoni békeszerződés első megszegését látta. Az új olasz külügyminiszter, Schanzer elődjével merőben ellentétes politikát folytat és a kisantanthoz kíván közeledni. Ezt a közeledést Prágában is, Belgrádban is szívesen látták, azonban tudtára adták, hogy ennek az az első feltétele, hogy Olaszország szakít magyarbarát politikájával. Castagnetto herceg új külügyminiszterének orientációját felismerve, közölte vele, hogy a változott körülmények folytán nem maradhat állásában. Schanzer külügyminiszter Castagnetto herceg bejelentését tudomásul vette és ennek eredményeként néhány napon belül meg fog történni Castagnetto herceg hivatalos visszahívása.

ban szintén mindkét ünnepnapon lesz istentisztelet és vasárnap prédikáció.

A gör. kel. szerb egyház a következőkben teszi közé a husvéti istentiszteletek sorrendjét: szombaton reggel 3 órakor Krisztus temetése, délelőtt 11 órakor szentmise, vasárnap reggel fél 3 órakor feltámadás, délelőtt fél 10 órakor nagymise, délután 4 órakor vécsernye.

A görög katolikus templomban megtartandó husvéti ünnepi istentiszteletek sorrendje a következő: szombaton hajnali 3 órakor Krisztus temetése, délelőtt 9 órakor vécsernye és Szt. Vazul nagymiséje, vasárnap hajnali 3 órakor feltámadás, délelőtt fél 10 órakor ünnepi mise, délután fél 4 órakor ünnepi vécsernye, az evangélium felmutatásával, hétfőn délelőtt 9 órakor csendes mise, délelőtt 10 órakor nagymise, délután fél 4 órakor vécsernye, kedden délelőtt 9 órakor csendes mise, délelőtt 10 órakor nagymise.

Export-vonatok.

(A román-magyar áruforgalom.)

BÉCS. Az osztrák-román kereskedelmi kamarán szerzett értesülés szerint a Magyarország és Románia közt létrejött megegyezés alapján a legközelebbi napokban megindulnak Magyarországra román exportvonatok. A kivitt árukat szállító kocsikat a megállapodás értelmében ezentúl nem fogják a határon kicserélni, hanem egyenesen a magyar államvasutak vonalaira futnak be és csak a rendeltetési állomáson történik meg a kirakodás.

A román területről elindított minden vonathoz két exportvagon csatolnak, ezeket Oradea-mare, Arad és Satmar állomásokon lekapcsolják és egybegyűjtve külön exportvonatként indítják utnak magyar területre. A Magyar Államvasutak kötelezték magukat arra, hogy az elhatárolt vonalon átlépő román kocsikért megfelelő számú magyar kocsit bocsájtanak a román államvasutak rendelkezésére.

Volt aradi tiszt a király-puccsban.

(Felségárulással és lázadással vádolt magyar tisztek.)

BUDAPEST. Az októberi királypuccs katonatiszti részvevői ellen annakidején eljárást indítottak. A hadsereg főparancsnokság ügyésze vádiratot adott ki az októberi puccs katonai szereplői ellen, akiket felségárulással vádol. A felségárulás vádjával illeti Lörcinczy Béla tábornokot, Fleischmann Móric, Renner Gusztáv, Bozó Pál, Kurz Géza, Wimpfen Iván, háró Achác István, Pados Jenő és Kvassay János ezredekeseket, Keszegics Fedor és Asbóth Éde alezredekeseket, Gebhardt Vilmos és Ghicz József őrnagyokat Ezenkívül lázadással vádolja Horváth László tábornokot, Zaviericzky Árpád főhadnagyot, Ke-

resztes Arthur ezredest, Alexei André századost, Binder Ferenc Panos Alajos, Depottera János ezredekeseit, Gyömörey Antal és Göbölös Árpád őrnagyokat, Harsányi Gábor főhadnagyot, Csezy Elemér alezredest és Paczor Vilmos ezredest. Az októberi királypuccsban résztvevő tisztek között egy volt aradi tiszt, Keszegics Fedor is szerepel. Keszegics több évvel a háború előtt a kisszenthelyi tüzéregosztályban, mint főhadnagy szolgált. A jovialis katonatisztet, aki horvát származása dacára, jó magyar volt, igen kedvelték az aradi ur társaságok. A háború előtt, mint kapitányt elhelyezték Aradról.

Eredmény nélkül.

(Tíz napos nyomozás a bombamerénylet ügyében.)

BUDAPEST. Gróf Klebelsberg Kunó belügyminiszter nyilatkozott a kormányparti körben a bombamerényletről. A bűncselekményekben a vizsgálat változatlan erővel folyik. A bűnyűgyek kuszáltsága rendkívüli módon megnehezíti a rendőrség munkáját. Kijelentheti azonban, hogy az eljárás nem ismer politikai mellékleteket. A rendőrség, ahol lehetséges, az ügyészség bevonásával is lankadatlanul dolgozik.

BUDAPEST. A bombamerénylet ügyében immár tizedik napja folyik eredménytelenül a nyomozás. Német Józsefet, a klub szabadon bocsátott háziszolgáját újból letartóztatták, mert zavaros volt a vallomása. A jászkarojenői korcsmáros Kő István valódi neve Kucséra István, aki csalásért nyolc hónapig ült börtönben, lonásért pedig letartóztatásban volt.

A fehér asztalnál.

(Köztársasági elnök és volt kir. herceg találkozása.)

BÉCS. Bécsi diplomáciai körökben élénk diszkusszió tárgyát képezi az az eset, amelynek Hainisch, az osztrák köztársaság elnöke és Joachim porosz herceg a szerelői. Joachim herceg, akinek a berlini Hotel Adlonban az a világszerte szenzációt keltett afférja volt francia tisztekkel, hetek óta Bécsben tartózkodik és élénk részt vesz a volt császárváros társadalmi és művészeti életében. meghívott vendége volt a minap egy ünnepségnek, és az azt követő társasvacsorának, amelyet egyik előkelő bécsi képzőművészeti társaság rendezett. Az ünnepségen és vacsorán részt vett az osztrák kormány több tagja, sőt maga, Hainisch köztársasági elnök is. Hogy kinek az intézkedésére történt a dolog, az még titok, de tény az, hogy a vacsoránál az asztalfőn a képzőművészeti társaság elnökének jobbára a köztársasági elnököt, baljára pedig Joachim herceget ültették. Itteni diplomáciai körökben azt beszélnek, hogy ez az eset kimos hatást keltett a bécsi francia követségen, mert a hírhedt franciagyűlölő porosz hercegnek ilyen feltűnő megtiszteltetésben franciaellenes tüntetést látnak és így nincs kizárva, hogy a vacsorának még diplomáciai folytatása lesz.

A nagyhéten

tilos az agitáló.

(A nemzeti párt pancotai gyűléseit betiltották.)

Megírta az Aradi Közlöny, hogy a pancotai kerületben április 19-én és 20-án új választásra kerül a sor. A liberális párt Ardelean Jánost, a nemzeti párt Grosorean Gyula tanitót jelölte és Grozav Tódor mint önjelölt parasztpárti programmal lép fel. A nemzetipárt a közelgő választási napokra való tekintettel pénteken délután a kerület hatóságában agitációs gyűléseket akart tartani. A gyűléseket azonban nem tartotta meg, mert azokat dr. Beles Jenő alispán nem engedélyezte azzal az indoklással, hogy a börtön nagyhetében nem szabad választási agitációval zavarni a nép ájtatosságát. Továbbá azt mondta az indokolás, hogy nem engedhető meg az, hogy a börtön jelentősebb napjain politikával zavarják meg a lakosság lelki nyugalomát. A nemzetipárt az alispán elhatározását sérelmesnek tartja.

Az angol király

és a rabbi-ivadék rokonsága.

BÉCS. Igen érdekes szerelemes pár vendége néhány nap óta Bécsnek: Battenberg Lipót herceg és Ashley Eveline, mint annak rendje és módja szerinti jegyespár érkeztek ide. Ami ebben különösen érdekes az, hogy a vőlegény legifjabb fia Beatrix angol hercegnőnek, Viktoria királynő legfiatalabb leányának, a menyasszony pedig Sir Ernest Cassel-nek, a nemrég elhunyt német-angol bankárnak unokája és egy kölni bankárnak leánya, akinek nagyapja még Berlinben rabbinus volt. E házasság révén a rabbi unokájának direkt nagybácsija lesz az angol király és vőlegénynek nővére. A menyasszony nagyapja, Sir Cassel bizalmas barátja volt Eduárd angol királynak. A jegyesnő Bécsben igen visszavonultan él, csak keveseket érintkezik, ezek előtt azonban kijelentette, hogy sem az angol király, sem a spanyol királynő nem ellenzik az Indiában keletkezett szerelemnek házassággal való megpecsételését.

Arad husvétja.

A templomi ünnepségek sorrendje.

Az idén külsőségeiben is nagyobbarányu husvét, mert hat hitfelekezet ünnepe esik össze: a római katolikusoké, gör. kel. románoké, reformátusoké, evangélikusoké, gör. kel. szerbeké és görög katolikusoké.

A Minorita templomban a husvéti istentiszteletek sorrendje a következő: A feltámadási körmenet szombaton, délután 6 órakor lesz. Husvét vasárnapján, április 16-án reggel 6 órakor csendes mise és a husvéti ételék megáldása, 7 órakor orgonás mise, utána szent beszédet mond dr. Wild Endre má sodházfőnök. Reggel 8 és 9 órakor csendes misék. Fél 10 órakor szent beszédet mond dr. Lakatos Ottó házfőnök-plébános. 10 órakor ünnepélyes nagymise. 11 órakor csendes mise. Fél 12 órakor orgonás mise. Délután 6 órakor szentbeszédet mond Novák R. Mihály hitoktató, ezután ünnepélyes ájtatosság és áldás az oltári szentséggel. Husvét hétfőjén, április 17-én reggel 6 órakor csendes mise, 7 órakor orgonás mise, 8 és 9 órakor csendes misék, 10 órakor ünnepélyes nagymise, mely közben Kaysler Lajos apát-kanonok mond szentbeszédet, 11 órakor csendes mise, fél 12 órakor orgonás mise. Délután 6 órakor szentbeszédet mond Bauer Bertalan segédlelkész ezután ünnepi ájtatosság és áldás az oltáriszentséggel.

A gör. kel. román székesegyházban megtartandó istentiszteletek sorrendje a következő: szombaton reggel 3 órakor Krisztus temetése, délelőtt fél 11 órakor nagymise, vasárnap reggel 4 órakor feltámadás, délelőtt 9 órakor nagymise, délután 3 órakor vécsernye.

A református templomban az ünnepnapok mindkét délelőttjén lesz istentisztelet. Husvét vasárnapján délelőtt Csécsi Imre lelkész prédikál és oszt urvacsorát, délután 3 órakor Kovács Károly, hétfőn délelőtt pedig Pálur István segédlelkész tartanak ünnepi beszédet. Hétfőn Gáiban is lesz istentisztelet. Az ág. ev. templom-

HIREK.

Szomoru husvét.

(Panaszkodnak a budapesti kereskedők.)

BUDAPEST. A magyar főváros kereskedői amiatt panaszkodnak, hogy a közönség nem tudja megfizetni az áruk túl magas árait és így a husvétünnep előtt egyáltalán nem akadt vevő. Panaszkodnak a vendéglősök is, hogy helyiségeik üresek, mert a közönség nem tudja megfizetni a 350 koronás husételeket. Mindössze a husvétünnepi tojások vannak forgalomban, ellenben husvétünnep alkalmával a sok panaszkodásra betiltotta az állat-kivitelt és a drágaság letörésére baromfi, tojás, tej és zöldségforgalmi tanácsot létesített.

— Dr. Angel István polgármester, mint megirtuk, Arad város érték-papirjainak átvétele végett Budapestre utazott. A polgármester tegnap este érkezett vissza Budapestről, ahol eredményes tárgyalásokat folytatott az értékpapírok átvétele ügyében. Valószínű, hogy a város értékpapirjai néhány napon belül Aradon lesznek.

— Erőteljes figyelmeztetés Németországnak. Páris. A jóvátételi bizottság tárgyalás alá vette a német válaszcímeket és afelett tanácskozik, hogy milyen energiával utasítsa azt vissza és hogy milyen erővel figyelmeztesse Németországot a fizetési kötelezettségek elmulasztásának következményeire.

— Lloyd-George a pápánál. Genoa. Lloyd-George angol miniszterelnök husvétkor meglátogatja a pápát.

— Tace Ionescu jobban van. Bucaresti. Római jelentések szerint a tifusban megbetegedett Tace Ionescu állapotában javulás állott be.

— Választási mozgalom Magyarországon. Budapest. Rassay Károly Nagykanizsán és Budapesten, Drózy Győző Pácsán és Kiskomáromban, Méhely Kálmán Dorogon és Szolnokon, Ruppert Rezső Devecseren, Fényes László pedig Pétervároson lép fel.

— A mai hetipiac. A mai hetipiac forgalma jóval felülmulta az elmúlt nagyvásár forgalmát. A környékbeli falvakból tömegesen jöttek be az aradi hetivásárra vásárolni és eladni. Ennek dacára azonban az árakban nem mutatkozott esés. A tojás ára 1 leura emelkedett. Az aprójószág szintén drágább volt. Az állatárak a régiiek maradtak. Bárányt nagymennyiségben hoztak be és darabjáért 90—120 leit kértek. A gabonárák a következők voltak: Buza 380—90 lei, árpa 330—40, tengeri 350—60, zab 360—70 lei volt métermázsanként.

— Vakmerő autólöpés. Bécs. A Belvárosban vakmerő autólöpés történt. Bauer szénbányatulajdonos autója néhány percig üzemelen állott üzlethelyisége előtt, délelőtt 11 óra tájban, ezt a pár percet felhasználta egy elegánsan öltözött fiatalember, aki, mialatt B. soffőrijével együtt bement irodájába, beült az autóba, elindította és elszáguldott. Az ellepott autó 18 millió osztrák koronát ér. A tettes kézrekerítőjének 250.000 korona jutalmat ajánlottak fel. A rendőrség azt hiszi, hogy a lopást már autólöpésért büntetett ember követte el.

Türelmetlenek a genuai kiküldöttek.

(Az áttörhetetlen acélgyűrű. — A magyar delegáltak látogatásával.)

LONDON. A Daily Telegraph jelenti: A genuai konferencián megjelent delegátusok legnagyobb része türelmetlen, mert a konferencia határait sokkal szűkebbre szabták a cemesi határozatoknál. Az orosz és magyar delegáció megkísérelte, hogy áttörje a konferenciát körülvevő acélgyűrűt, de nem sikerült.

GENUA. Kilencszázhetven újságíró már az első éjszakán a megérkezés után 240.000 szót táviratozott a világ legkülönbözőbb városáiban levő lapoknak. Csak egyedül a német lapoknak ezen az éjszakán tudósítók 143 percig telefonáltak. Barthou a francia delegáció vezetője ma fogadta az angol és az amerikai sajtó képviselőit. Hangoztatta, hogy a konferencia gazdasági jellegű és így nem foglalkozhatik a lefegyverzés problémájával, még kevésbé pedig a jóvátétel kérdésével, mert ez a jóvátételi bizottság hatáskörébe tartozik. A gleiwitzi katasztrófáról megjegyezte, hogy az a német militarizmus revansgondolat-

ának újabb jele. Gleiwitzben ugyanis az történt, hogy a megszálló francia csapatok a bányásztemetőben fegyverek után kutatnak. Asás közben egy aknára bukkantak, amely felrobbant. Az explozió következtében több francia katonameghalt és megsebesült. Amíg tehát Németország, — folytatta Barthou — pokolgépekkel akarja ellensúlyozni a békeszerződéseket, addig minden francia Németország teljes lefegyverzését követeli.

GENUA. Az orosz delegáció elutasította az antanthatalmak memorandumát. Gróf Bethlen István magyar miniszterelnök és gróf Bánffy Miklós magyar külügyminiszter meglátogatták Wirth német kancellárt, akivel megbeszélést folytattak. Ezen a megbeszélésen jelen volt Rathenau is. Ezenkívül vizitáltak Sztambulinszky bolgár, Bratjanu román, Barthou francia és Benes cseh delegátusnál. — Ugy tudják, hogy az osztrák delegáció fel fogja vetni Zita exkitalyéne eltartásának kérdését.

— Házvétel. Dr. Singer Lajos ügyvéd megvásárolta a Bucur (Eötvös) utcai kétemeletes Kleinféle házat ötszázötvenezer leierért.

— Repülés a föld körül. London. Ross-Smith április 25-én világkörüli repülőuttra szándékszik indulni. Reméli, hogy 240 órai repüléssel körül repülheti a földet.

— Aranytelep Olaszországban. Róma. A Brenta egyik mellékfolyójának völgyében, a Val Suganában aranytartalmu ércészleket fedeztek föl. Az érc megvizsgálásánál arra az eredményre jutottak, hogy egy tonna ércből 16 gram szinarany olvasható ki. Az arany kibányászására részvénytársaság alakult.

— Személyszállító tehervonatok beszüntetése az Acsev.-nél. Az Acsev. arad-bradi vonalán a hó 15., 16., 17. és 18-án a 161., 162. sz. személyszállító tehervonatok nem fognak közlekedni s így ezeken a napokon a megjelölt vonalon IV. osztályú utasok nem vétettek fel.

— A magyar szabadságharc egy spanyol színműben. Madrid. A Novedades Színház felújította José Carmona magyar tárgyú színművét, amely a negyvennyolc-negyvenkilences szabadságharcból vette tárgyát. „Los hijos de Hungría” a magyarok hősiességét, hazaszeretetét és becsületességét hirdeti. A darab, amelynek bemutatója 1911-ben volt, most óriási sikert aratott és a közönség hatalmas ovációkban részesítette a magyar tárgyú darab szerzőjét, egy madridi hírlapíró.

— Letartóztattak Amerikában egy orosz tábornokot. Páris. A Havas-iroda newyorki jelentése szerint Szemenov Kolcsak-hadsergebéli tábornokot tegnap este Washingtonba való megérkezésekor letartóztatták. A tábornok ellen 475 ezer dollár értékű szörme és gyapjúrua elcsikkasztása miatt indult meg az eljárás. Az áruk tulajdonosa egy jelenleg csődbe levő kereskedelmi társaság. Ugy látszik, hogy azok a dolgok, amelyekkel a tábornokot vádolják, 1919-ben Csitában játszódtak le. Szemenov tábornok még tegnap este 25 ezer dollár óvadék ellenében kieszközölte szabadonbocsátását.

— Huszonöt éves férjek, negyven éves feleségek. A német anyakönyvi kimutatásokból kitűnik, hogy újabban gyakran esik meg, hogy fiatal emberek maguknál jóval idősebb nőket és különösen özvegyeket vesznek el feleségül. Nem ritka eset a 25 éves férj és 40 éves feleség s általában az újabb házasságoknál az asszonyok többnyire jóval idősebbek férjeiknél. Ennek egyik főokául a lakásinséget tekintik.

Csalárd bukás

egy színésznő miatt.

Egyik munkácsi lapban olvasuk az alábbi érdekes hírt: Tegnap délelőtt az egész városban egy igen pikáns eset kelt szájról-szájra. Nevettek az emberek, mosolyogtak, mások viszont sajnálkoztak rajta. Az eset ott kezdődött, hogy Farbenblum Sándor kereskedő és Lengyel Irén színésznő a rendőrség letartóztatta csalárd bukás miatt. Az emberek aztán kérdezték, hogy hát a művésznő is csalárdul bukott? Hiszen neki semmi köze sem volt az üzlethez. Tényleg a művésznőt aztán délután 4 órakor szabadon engedték.

Farbenblum azonban továbbra is fogva maradt a rőfös üzletét lenecsétefték és fegyveres posztot őriztetik. Farbenblum ellen állítólag hozzátartozói tették feljelentést, akik a Lengyel Irénnel való viszonyát régen trig szemmel nézik. Az üzlet, amely tulajdonképpen Farbenblum apósáé. Mivel Farbenblum feleségével, aki ezéftől két évvel megőrült, egy idő óta állítólag nehezen fizetett. A hitelezők megjelentek, érdeklődtek a családnál és rájöttek arra, hogy az üzlet képtelen fizetni, mert a pénz másfővá vándorolt. Egyesek szerint Farbenblum a művésznőre több, mint 100.000 cseh koronát költött eddig és ez vitte a hűkasha. Azt azonban a rendőrség is belátta, hogy ha Farbenblummal kapcsolatban a művésznő bukott is, az nem volt — csalárd bukás. Ha egy művésznő bukik, az valódi bukás,

ott nincs bűnvádi eljárásnak helye.

Budapest és Pozsony.

(Harc a nagy szabádkikötőért.)

BUDAPEST. Az utóbbi időben a magyar vezető pénzügyi körök és a francia Schneider-Creuzot csoport között tárgyalások folytak azzal a céllal, hogy egy nagy szabádkikötő kiépítése által Budapestet a dunai kereskedelem központjává tegyék. A tárgyalások eredményeképpen 100 millió frank alaptőkével részvénytársaság alakult, amely 60 százaléka magyar, 40 százaléka pedig francia tőke lesz. Evvel a tőkével Csepel szigetét világkereskedelmi kikötővé akarták átalakítani, mihelyt a 2 érdekelt ország kormányai megadták ehhez a tervhez hozzájárulást. Ez azonban még nem történt meg, állítólag azért, mivel a kisantant, különösen pedig Benes tiltakozott az ellen, hogy ily nagy vállalat, mely minden dunai államot érdekel, egyoldalulag létesüljön. Benes állítólag beéri azzal is, ha Csehszlovákiát is belevonják a vállalatba. Valószínűleg nem fogják Benes tiltakozását figyelembe venni, mivel nyilvánvaló Benesnek az a szándéka, hogy megakadályozza azt, hogy Budapest Pozsony rovására ily nagystűlő központi kikötővé fejlesztesse.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Zürichi nyitás (ápr. 14.): Berlin 173.—, Newy. 515, Milano 2805.—, Prága 1080, Budapest 65, Zágráb 162, Bucaresti —, Varsó 14, Bécs 6⁶/₈, lehelyezett osztrák korona 7. Budapesti magánforg. (ápr. 14.): angol font 3620, francia frank 7450, Napoleon d'Or 3100, dollár 803, márka 278.—, len 608.—, sokol 1618.—, dinár 1005, rubel —, lengyel márka —, osztrák kor. 1050, lira 4350.

Bécsi magánforgalom (április 14.): Kifizetés-k: Prága 15325, Budapest 953, Berlin 35625.

Tőzsdezárlatokról távirati tudósítást a mai nagypéntek ünnepe miatt nem kaptunk.

Az aranyvaluta.

LONDON. A Manchester Guardian Keymes, a kiváló angol nemzetgazdász tollából cikksorozatot közöl, mely Európa gazdasági életének újjáépítésével foglalkozik. A legfontosabbnak azt tartja, hogy megint be kell vezetni az aranyvalutát ahány országban csak lehetséges. Keynes szerint fontosabb az árfolyamok stabilizálása, mint azok emelése. Azt ajánlja, hogy azok az országok, amelyeknek törvényes fizető eszköze az arany, de pénzük az 1914-iki értékhez képest 20 százaléknál többet esett, ne is kíséreljék meg, hogy valutájukat a háború előtti érték bázisára javítsák. Minden valutát, mihelyt csak lehetséges, szilárd értékű arannyal kellene kicserélni. Az arany vásárlását korlátozni kellene, mivel különben Európa egész aranyát felhasználják a valutaárfolyamok inadozásának tartáskául. Azt írja továbbá Keynes, hogy nézete szerint nehéz lesz Németország szomszédjainak valutáit rendbehozni mindaddig, míg a német márka ingadozásoknak van kitéve.

Husvételi locsolkodó partimók a legolcsóbban beszerezhetők SZABO drogeriában.

„KELET” hirdetés, A. R. A. D.

Az agyvérhaj új gyógyítása.

(Egy olaj orvos-tanár kísérletel.)

CLUI. Nagy szenzációja van a clui Ideggyógyászati klinikának. A vérhaj gyógyításának egy újabb, nagy eredményekkel bíztató módszeréhez jutott el az intézet vezetője. Urechia professzor hosszabb kísérletezés után módját találta annak, hogy a vérhajt salvarsan-oltásokkal az esetben is kioltsa a szervezetből, amikor az már közvetlenül az agyat támadja meg. Dr. Rusdea tanársegéd az érdekes műtétet összekötött gyógykezelési módról a következőket mondotta:

— A háboru alatt rendkívül sok olyan betegünk volt, akin agyoperációt kellett végezni, amikor behozonyult, hogy az agy sem tabu az orvosi tudomány számára. Urechia professzor néhány hónappal ezelőtt találta meg közvetlen módját a vérhaj gyógykezelésének az esetre, ha a súlyos kör már közvetlenül az agyat tá-

madta meg. Egy arra a célra készített finom szerkezettel nyílást vágunk a koponyán és az agykéreg keresztül, mindössze oly szűk kerülettel, amelyen keresztül az injekció túl behatol másfél—két centiméterrel az agyba. Így közvetlenül az agyvelőbe kapják a neo-salvarsan-oltást, amely majdnem minden esetben megállítja a vérhaj további romboló hatását. Természetesen sok kísérlet történt, amíg Urechia professzor megállapította azt a neo-salvarsan dózist, amelyet az agyvelő súlyosabb komplikációk nélkül elbírná négy milligrammot szoktunk befecskendezni, ami messze alatta marad annak az adagolásnak, amit az orvosok általában használnak a vérhaj gyógyításánál. Kísérletezéseink nagyszerű eredményeit különben hosszú cikkekben méltatják a párisi orvosi szaklapok.

a közönség bizonyára örömmel fogadja a hírt, hogy Osborne hétfőn ismét megjelenik elmaradhatatlan barátjával, a hűséges Afrikával együtt az Uránia vetítőlapján.

A szerkesztésért:

KÁROLY JÓZSEF felel.

Apró hirdetések.

Alkalmazás.

URIAZHÓZ jó bizonyítvánnyal rendelkező szakácsnő azonnalra felvétetik. Cim a kiadóban. 5000

MINDENES leány vagy bejáróné jó bizonyítvánnyal felvétetik Strada Consistorului (Bat'hyány-utca) 23. I. em. jobbra. 13

PERFEKT szakácsnét keres Bucures'tben lakó négytagú budapesti család. Bővebbet Varga József Strada Miner-vei (Ilona-utca) 26. 11670

Lakás.

ELCSERÉLNÉM modern belvárosi utcán két nagyszobás, előszobás lakásomat hasonló kisebb esetleg egy nagyszobás előszobás, kertek lakással. Cim: Wallinger hirdetőjében. 11670

Vétel és eladás.

FRISS HAL ÉRKEZETT LUTWAK JÓZSEF céghez. 1786

KÉT NAGY EBÉDLŐ PERZSA család a Salon Artistique-ben Fischer Eliz-palota 1724

HAT DARAB 70 HL. Jókárban levő hordó Magyarád Nagyurilhegyen Hászlinger-féle szőlőben eladó. Bővebbet Blecziifer András és Kohn Kristof Oszent. anna Házzám 825. 1733

SZALONGARNITURA, ezüst relikül olcsón eladók. Cim Wallinger hirdetőjében. 11670

PIANINOT, zongorát gyöngyököt briliánsokat magas árban veszek. Leveleket „Pianino” jelgére a kiadóhivatalba kérek. 12021

ÚJ BUTORHITELI Minden hitelképes egyén beszerezhet ebédülő háló nappali szalon, egyes fa- és vasbutorokat irodai és konyhaberendezéseket divány és matracokat stb. Fizet hetenként Lei 1000 után Lei 6. CAROL GARAI magazin de mobile Calea Banatului (Asztalos Sándor-utca) 5. 12031

AJANDEKTÁRGYAK legolcsóbb beszerzési forrása a Salon Artistique (Fischer Eliz-palota). Antik és modern porcellánok butorok, szobrok, figurák vázák, festmények metszetek perzsa szöveg ezüstművek vétele, eladása, cseréltése és bizományba vétele a legelőnyösebb feltételek mellett. 11691

SAMUIL WEISBERGER SUCCESOR

AJANLJA LEGFINOMABB LIKEUR, COGNAC és RUM KÜLÖNLEGESSÉGEIT valamint GYÜMÖLCS-PALINKAIT. Eladás nagyban és kicsinyben: ARAD, BUL. REGINA MARIA (ANDRASSY-TÉR) 5. :: LEGSZEBB HUSVÉTI AJANDEK. 1574

Irodalom és művészet.

* Héti műsor. Vasárnap délután: Szerencsetánc. Vasárnap este: Bucsukeringő, Bérletszünet. Hétfő délután: Szybill. Hétfő este: Éva, bérletszünet. Kedd: Marshall és Ben Aroly Bey estélye, Bérletszünet. Szerda: Ibolya és Ben Aroly Bey estélye, Bérletszünet. Csütörtök: Pillangó kisaszony, C. bérletben, Tyron Silviával, kezdete este 6 órakor, igen olcsó helyárakkal. Péntek: Lakme, A. bérlet. Szombat: Reichstadti herceg, B. bérlet. Vasárnap délután: Tündérek eselédje. Vasárnap este: Délibáb herceg, bemutatás, bérletszünetben. Hétfő: Délibáb herceg, C. bérlet.

* A színházi iroda hírei. Husvét vasárnapján és hétfőjén négy operettet játszik az aradi társulat. Vasárnap délután a Szerencsetánc, este Bucsukeringő, hétfőn délután Szybill, este Éva van műsoron. Kedden és szerdán csodálatos kísérleteket mutat be Ben Aroly Bey és Annie Aroly. Ben Aroly Bey kísérletezései nem a sablonos szuggesszió alapon nyugosznak, hanem lenyűgöző akaratátvitelével a legképtelenebb dolgot is elvégzi. Mindkét estén a szintársulat tagjai Molnár Ferenc egy egy felvonásos darabját játszik. Kedden a Marshall és szerdán az Ibolya van műsoron. Az előadás este pont fél 8 órakor kezdődik.

* Ünnepi előadások a Modern Kabaréban! Husvét vasárnap és hétfőn négy ünnepi előadás lesz a Modern Kabaréban. Mindkét nap délutánján félhelyáru előadás teljes esti műsorral, vasárnap este családi műsor, hétfőn este pikáns est pompás ünnepi műsorral. Minden előadásban három pompás kacagtató bohózat kerül színpadra. Jegyeket szombaton 3—6-ig, vasár-

nap és hétfőn egész nap árusít a pénztár.

* Aradi művészek képzőművészeti kiállítása. Április 15-én (nagyszombaton) délelőtt tíz órakor nyílik meg a Kulturpalota kistermében Diószeghy László, Pál Albert, Belcznay István, B. Lafinka Elza és Minisan Cornél csoportkiállítása és Balla Béla kollektív kiállítása.

* A „Színház” husvétli száma. Arad legnívósabb színházi hetilapja, a „Színház” husvétli száma érdekes tartalommal jelenik meg. Horváth Micinek mintegy husz képe, Hegedűs Gyula kritikája Horváth Miciről, Proháza Elvira, a tehetséges aradi művészleány egyfolyónasosa, Szerződtesen tagokat a közönség c. körkérdés, Bolgár Lajos magasszintű esszéje és számtalan más érdekes cikk teszik változatosá a színházi lap 44 oldalas husvétli számát. A harminc fényképpel díszített album ára 5 lei lesz.

MOZI. * Az Apolló és Uránia husvétli műsorai. Husvétkor változatos és kitérő szórakozásban lesz része a publikumnak. Mind a két ünnepnapra más-más műsort mutatnak be a mozisínházak. Vasárnap az Apolló „Putifárné” címen mutat be rendkívül érdekfeszítő és díszes kiállítású Nordisk-dramát, míg az Urániában „A trón árnyékában” című megkapóan szép és lebilincselő történeti drámai film kerül vetítésre. Hétfőn, husvét másodnapján az Apolló nagystílusú történelmi film premierjét tartja. Borgia Caesar a címe a szenzációsan érdekes drámának. Husvét hétfőjén az Uránia rendkívül kedves filmmel fogja szórakoztatni a közönséget. Osborne mint házasságközvetítő a címe a filmnek. Osbornét, a bájos gyermekművésznőt már rég láttuk a filmen, így

MINDENKINÉL TÖBBET FIZETÜNK képekért, bronz, márvány és porcellán figurákat perzsa szmírna argamant-szövegűekért török kendőkért, antik és modern butorokért, zongorákért modern és antik dísztárgyakért lajón vázákért régi ezüst és arany műtárgyakért, mindennemű műhecsű részegért. Szépművészeti Salon Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) Ortvay-palota. 11911

Különféle.

EZERJÓFÚ gyomorelixir páratlan hatású szer gyomor és bél bántalmak, étvágytalanság, hányinger, felfuvarrtág, emésztési zavaroknál. Dr. Földes György szerfár Aradon. 10831

Veszek BRILLIANS köveket, arany és ezüst árakat magas áron. 12017
KUN, ékszerész.

Tört aranyat és ezüstöt,

régi arany és ezüst pénzeket a legmagasabb napi áron veszek. Orjavitások jótállás mellett elfogadtnak 1540

özv. Beck Mórné
Calea Banatului (Asztalos Sándor-u.) 2—3.

„KELET” hirdetés, Arad. 11569

Perfect magyar és német gyorsírónőt és egy saldocontistát keresünk Kornis Testvérek.

Több 1 és fél éves prima mangolica tenyészkan eladó.

Mogtekinthető Aradon. Bővebbet Chera János Str. Luther 1. szám. 1666

„KELET” hirdetés, Arad.

Eladó

egy alig használt két köbméteres (20 hektós) víztartály és egy jókárban levő kávépörkölő faültőre berendezve 15 kg. pörkölőképességgel. Cim: Eugén Welsz Jenő épület és műlakatos Arad, Bulav. Regina Maria No. 9. (Andrassy-tér) 11558

Szikvizes üvegek

érkeztek eladásra.

Rácz József

Arad, „Erzsébet szikvizoyár” Str. Episc. Radu (Magyar-u.) 4. 1657

Bucurestibe utazik futárunk hétfőn reggel 9 órakor, utlevelek láttatásához közismert pontossággal intézzük „Kelet” hírlapiroda Strada Alexandri (Salacz-utca) 11561

Bécsi és párisi modellek érkeztek!

Lissem Sándor

női- és gyermek-ruha, kabát, kosztüm-áruház. 1718

Arad, P. Avram Iancu (Szabadság-tér) 2

Annol és francia divatszalon!